

על בחירה ואוטונומיה ומה שביניהן

פרופ' עידית כץ המחלקה לחינוך אוניברסיטת בן גוריון בנגב

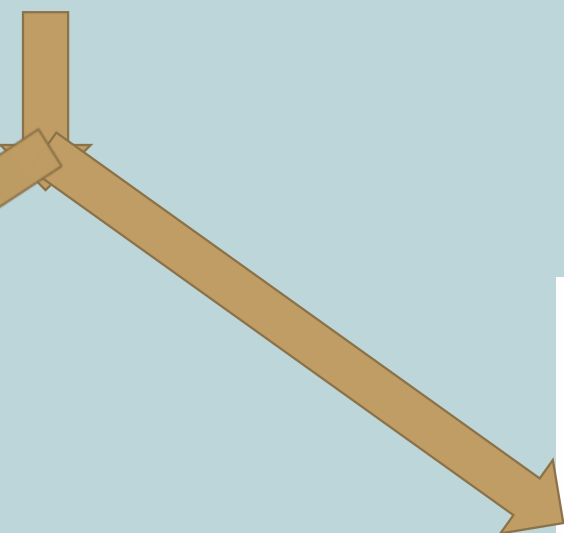
יום עיון לכבוד פרישתו מהוראה של פרופ' אבי עשור

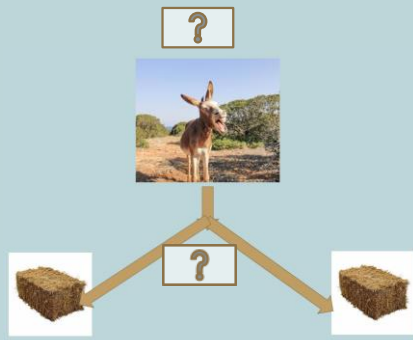
20.12.2021

• ז'אן בורידן? אריסטו?

• רצון חופשי? אוטונומיה? בחירה?

• עדנה אולמן-מרגלית picking or choosing

מחקר הדוקטורט

Iyengar, S. S., & Lepper, M. R. (1999). Rethinking the value of choice: A cultural perspective on intrinsic motivation. *Journal of Personality and Social Psychology*, 76(3), 349-366.

האם התרבות שבה גדל והתפתח החמור קשורה לבחירה שיעשה ולרמת האוטונומיה ממנה יפעל?

קבלת החלטות/בחירה אוטונומית (האם הבחירה שהחמור עושה מבטאת את רצונו האוטונומי?).

בחרנו בשבילו חוג שלא רוצה

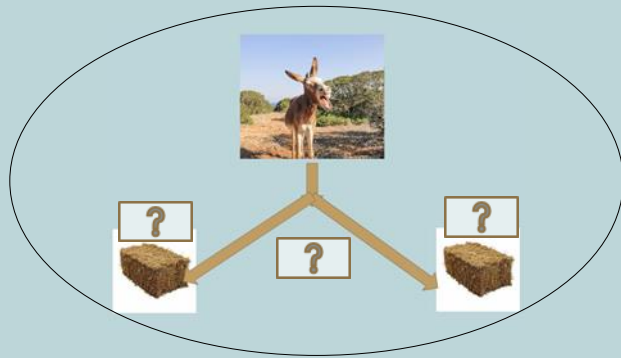
בחרנו בשבילו חוג שרוצה

בחירת חוג מתוך רשימה שבה יש בין השאר חוג שמאוד רוצה וחוג שמאד לא רוצה

• מסקנות:

- יש להבחין בין מתן בחירה לבין מתן אפשרות לממש רצון אוטונומי.
- בחירה חשובה ומבטאת ערך בתרבות המערבית ולכן יכולה לתרום לחוויה האוטונומית של פרטים שגדלו בה.
- הצורך לממש רצון פנימי אוטונומי הוא אוניברסלי. מתן האפשרות הזו תגביר חוויה אוטונומית (ומיטביות) בכל התרבויות ושליה של אפשרות זו תפגע בכל אלו.

חיפוש קצר בערמות החציר.....

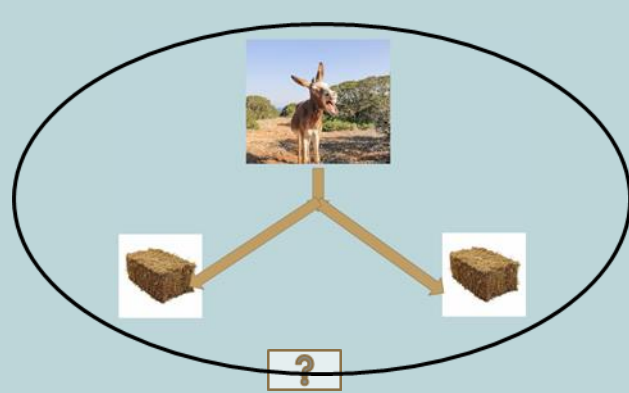

- Katz, I., Bereby-Meyer, Y., Assor, A., & Danziger, S. (2010). Children's Adaptive Pre-Decisional Search Behavior: Effects of Memory and Number of Alternatives. *Journal of Economic Psychology*, 31, 17–24.

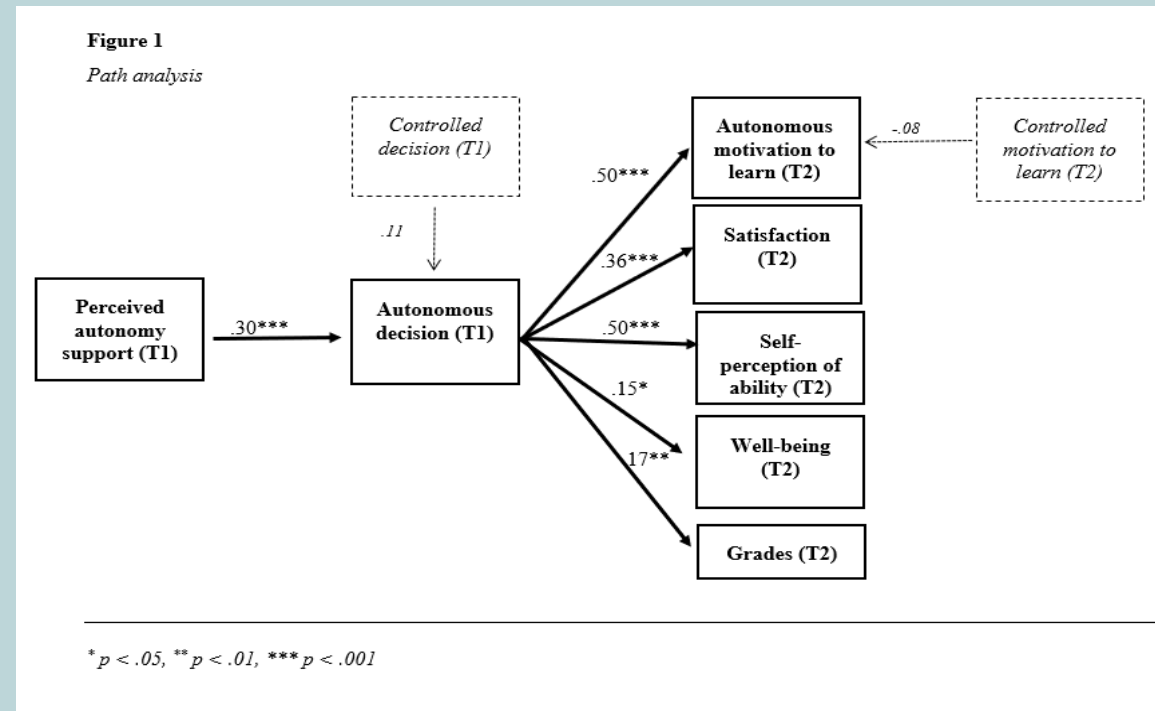
הסביבה בה מתקבלת ההחלטה - סביבה התומכת בצרכים הפסיכולוגיים

- Katz, I., Assor, A. (2007). When Choice Motivates and When it Does Not. *Educational Psychology Review*, 19, 429–442.

תמיכת ההורים באוטונומיה של מתבגרים המקבלים החלטת קריירה ראשונה- בחירת מגמת לימוד בתיכון

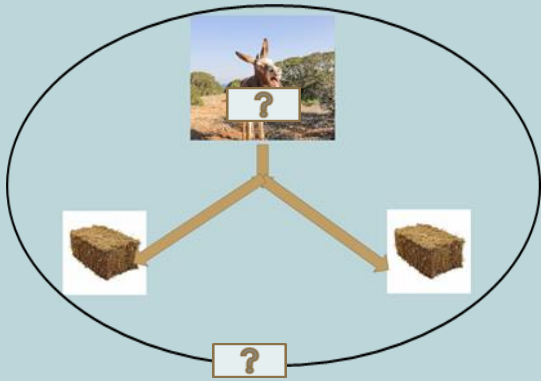

· בחירה משמעותית- המחיר על בחירה לא אוטונומית הוא גדול

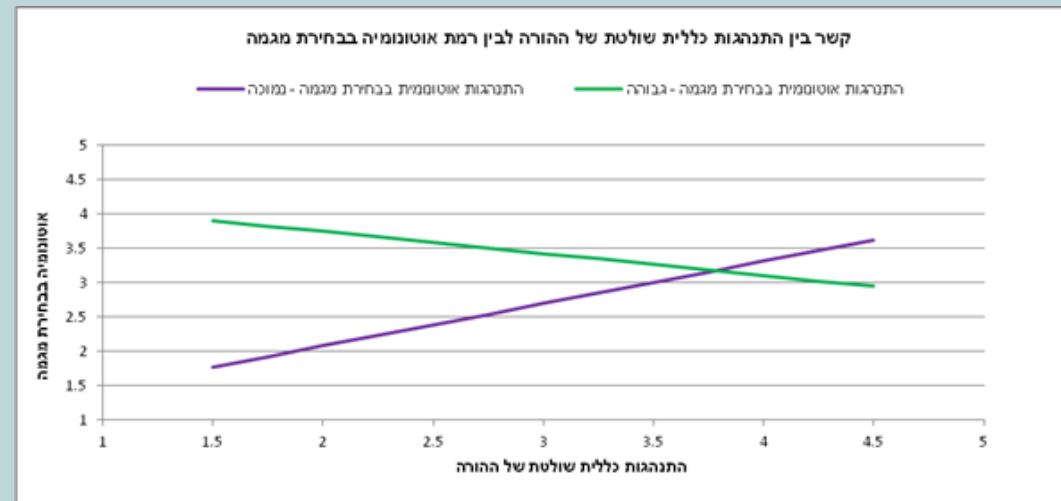

Katz, I., Cohen, R., Green-Cohen, M., & Morsiano-davidpur, S. (2018). Parental Support for Adolescents' Autonomy while Making a First Career Decision. *Learning and Individual Differences*, 65, 12-19.

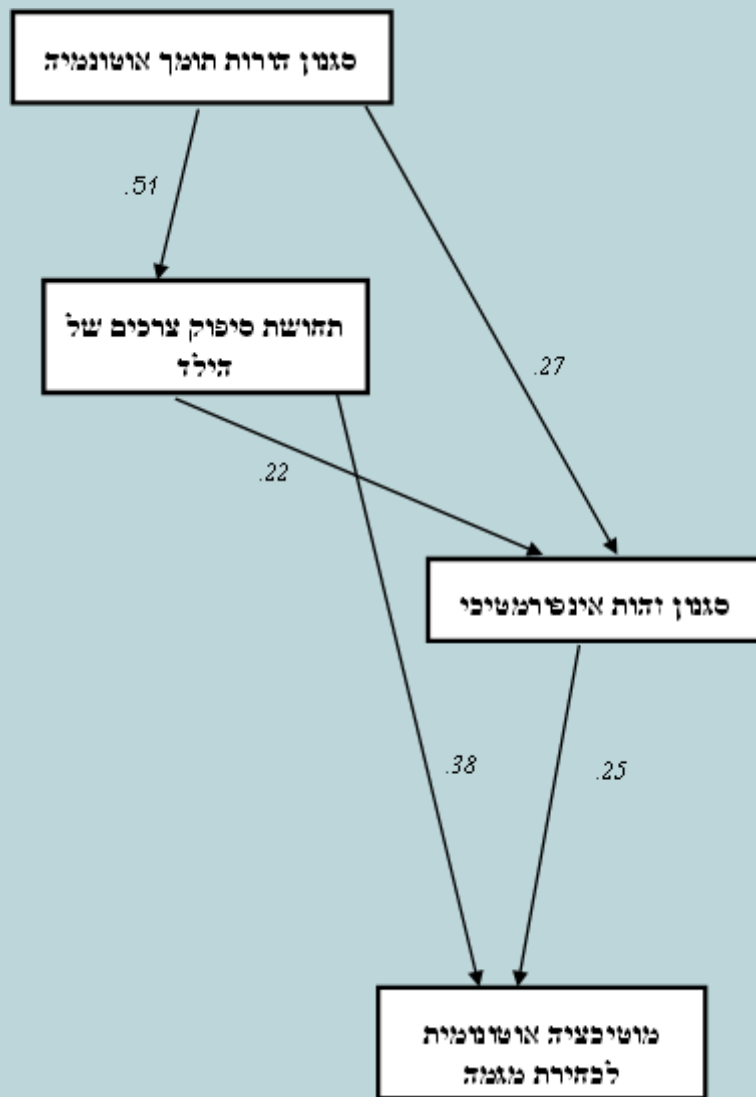
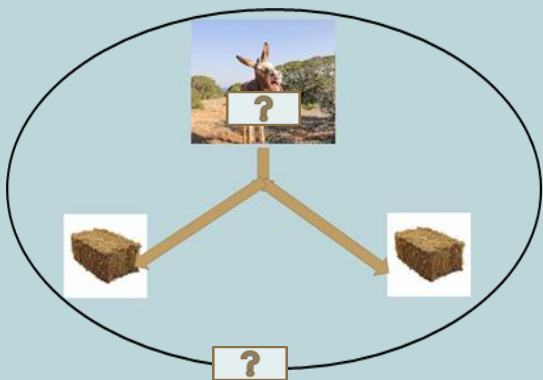
קבלת החלטות בסביבות תומכות ומתסכלות צרכים: התפקיד של מוטיבציה אוטונומית ושל סגנון הזהות

- צביה שמוחה
- סגנון הורות ביום יום/סגנון הורות ספציפי למשימה : אפקטים עיקריים לתמיכה שההורה מספק ביום יום על האוטונומיה של הבחירה.
- אינטראקציה: כאשר התנהגות ההורים שולטת באופן כללי אבל בהקשר לבחירת המגמה ההורים יותר אוטונומיים. אם השליטה ביום יום היא ברמה נמוכה, המתבגר יראה מוטיבציה אוטונומית גבוהה יותר מאשר השליטה של ההורה היא גבוהה בחיי היום יום.

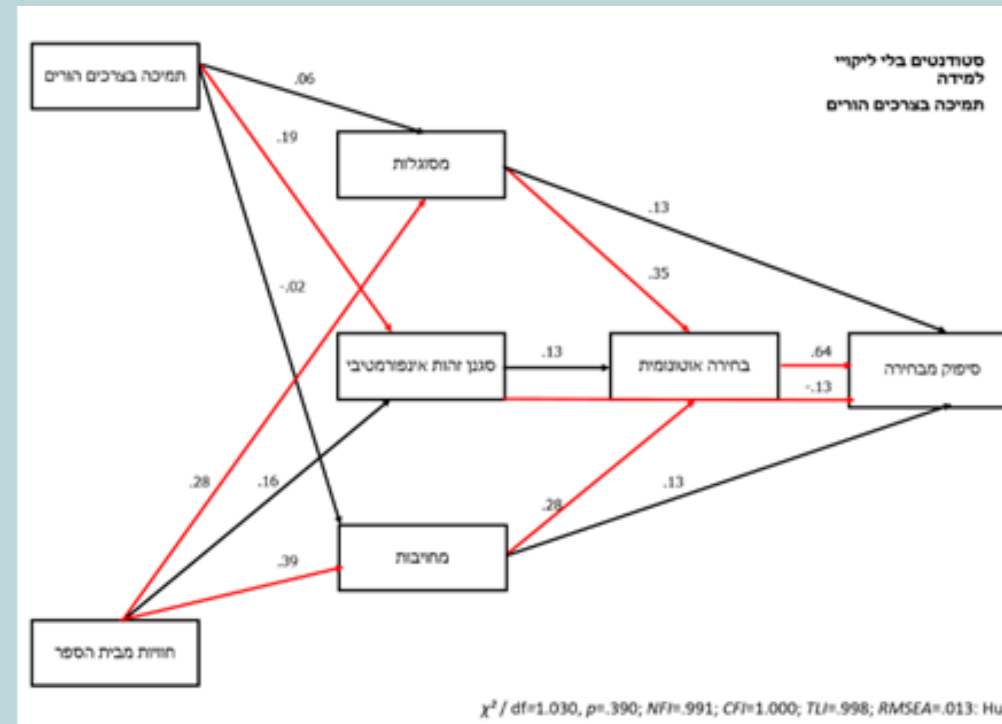
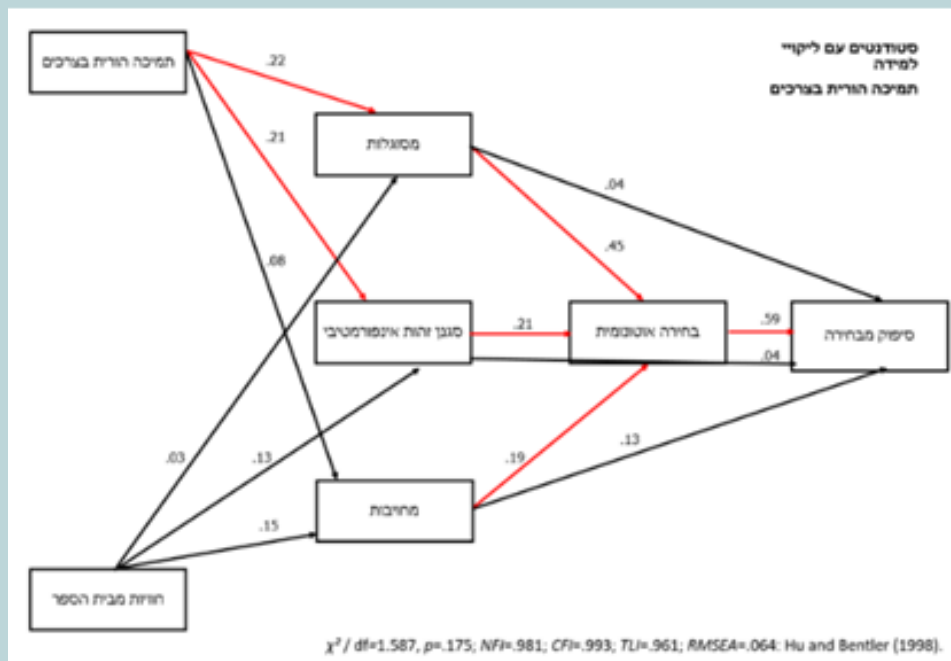
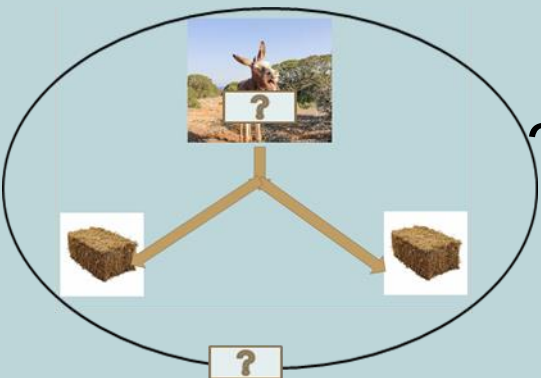

סגנון זהות כמנגנון המסביר את הקשר שבין סגנון ההורות לבחירה אוטונומית

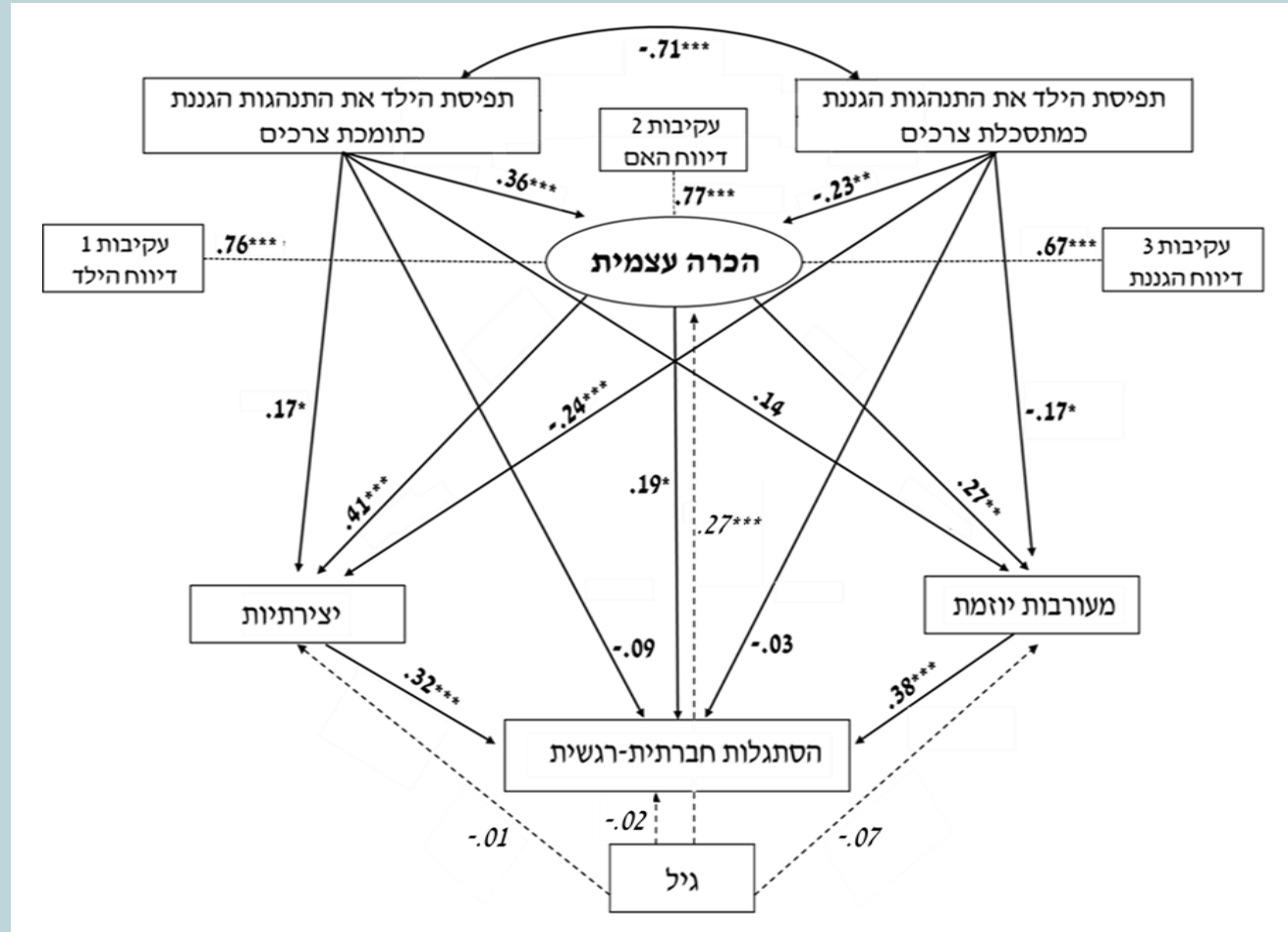
הלל גרינבלום וידל

מה מניע צעירים עם לקות למידה לבחור בהוראה כמקצוע?

Benshitrit, R. Katz, I (2019). Identity Voices of Teachers with Learning Disabilities. *Teaching and Teacher Education*, 86, 1-8

התנהגות הגננת כמנבאת הסתגלות חברתית ורגשית אצל ילדי גן- נגה שאנו

תודה!